

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 19. decembra 2019*

„Predhodno odločanje – Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah – Postopek za evropski plačilni nalog – Uredba (ES) št. 1896/2006 – Predložitev dodatnih dokumentov v utemeljitev terjatve – Nepošteni pogoji v potrošniških pogodbah – Direktiva 93/13/EGS – Nadzor, ki ga opravi sodišče, ki odloča o vlogi za evropski plačilni nalog“

V združenih zadevah C-453/18 in C-494/18,

katerih predmet sta predloga za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki sta ju vložili Juzgado de Primera Instancia n° 11 de Vigo (prvostopenjsko sodišče št. 11 v Vigo, Španija) in Juzgado de Primera Instancia n° 20 de Barcelona (prvostopenjsko sodišče št. 20 v Barceloni, Španija) z odločbama z dne 28. junija in 17. julija 2018, ki sta na Sodišče prispeli 11. in 27. julija 2018, v postopkih

Bondora AS

proti

Carlosu V. C. (C-453/18),

XY (C-494/18),

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik senata, M. Safjan, L. Bay Larsen, sodnika, C. Toader (poročevalka), sodnica, in N. Jääskinen, sodnik,

generalna pravobranilka: E. Sharpston,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili,

- za špansko vlado M. García-Valdecasas Dorrego, agentka,
- za latvijsko vlado I. Kucina in V. Soņeca, agentki,
- za madžarsko vlado M. Fehér in Z. Wagner, agenta,
- za Evropski parlament S. Alonso de León in T. Lukácsi, agenta,

* Jezik postopka: španščina.

- za Svet Evropske unije J. Monteiro, S. Petrova Cerchia in H. Marcos Fraile, agenti,
- za Evropsko komisijo J. Baquero Cruz, N. Ruiz García in M. Heller, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 31. oktobra 2019

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predloga za sprejetje predhodne odločbe se nanašata na razlago člena 6(1) in člena 7(1) Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nepoštenih pogojih v potrošniških pogodbah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 288, in popravek v UL 2019, L 214, str. 25), člena 7(2)(d) in (e) Uredbe (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog (UL 2006, L 399, str. 1) in člena 38 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) ter na veljavnost Uredbe št. 1896/2006.
- 2 Ta predloga sta bila vložena v okviru dveh postopkov za evropski plačilni nalog med družbo Bondora AS ter Carlosom V. C. in XY v zvezi z izterjavo terjatev iz naslova posojilnih pogodb, ki jih je uveljavljala ta družba.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 93/13

- 3 Člen 1 Direktive 93/13 določa:

„1. Namen te direktive je približati zakone in druge predpise držav članic o nepoštenih pogojih v pogodbah, sklenjenih med prodajalcem ali ponudnikom in potrošnikom.

2. Določbe te direktive ne veljajo za pogodbene pogoje, ki temeljijo na obveznih zakonih ali predpisih in določbah ali načelih mednarodnih konvencij, katerih pogodbenice so države članice ali Skupnost, zlasti na področju prometa.“

- 4 Člen 3(1) te direktive določa:

„Pogodbeni pogoji, o katerem se stranki nista dogovorili posamično, velja za nepoštenega, če v nasprotju z zahtevo dobre vere v škodo potrošnika povzroči znatno neravnotežje v pogodbenih pravicah in obveznostih strank.“

- 5 Člen 6 navedene direktive določa:

„1. Države članice določijo, da nepošteni pogoji, uporabljeni v pogodbi, ki jo s potrošnikom sklene prodajalec ali ponudnik, kakor je določeno z nacionalnim pravom, niso zavezujoči za potrošnika in da pogodba še naprej zavezuje obe stranki na podlagi teh pogojev, če je nadaljnji obstoj mogoč brez nepoštenih pogojev.

[...]“

6 Člen 7 te direktive določa:

„1. Države članice zagotovijo, da v interesu potrošnikov in konkurentov obstajajo ustrezna in učinkovita sredstva za preprečevanje nadaljnje uporabe nepoštenih pogojev v pogodbah, ki jih s potrošniki sklenejo prodajalci ali ponudniki.

2. Sredstva, navedena v odstavku 1, vključujejo predpise, na podlagi katerih lahko osebe ali organizacije, ki imajo po nacionalnem pravu pravni interes za varstvo potrošnikov, ukrepajo v skladu z zadevnim nacionalnim pravom na sodiščih ali pri pristojnih upravnih organih, da odločijo, ali so pogodbeni pogoji, sestavljeni za splošno rabo, nepošteni, tako da lahko uporabijo ustrezna in učinkovita sredstva za preprečevanje nadaljnje uporabe takih pogojev.

[...]“

Uredba št. 1896/2006

7 V uvodnih izjavah 9, 13, 14 in 29 Uredbe št. 1896/2006 je navedeno:

„(9) Namen te uredbe je z uvedbo postopka za evropski plačilni nalog poenostaviti, pospešiti in zmanjšati stroške sodnih postopkov v čezmejnih zadevah v zvezi z nespornimi denarnimi zahtevki ter dopustiti prosti pretok evropskih plačilnih nalogov v vseh državah članicah z določitvijo minimalnih standardov, katerih upoštevanje povzroči nepotrebnost vseh vmesnih postopkov v državi članici izvršbe pred priznanjem in izvršbo.

[...]

(13) V vlogi za evropski plačilni nalog bi morala biti tožeča stranka obvezana predložiti podatke, ki zadostujejo za jasno opredelitev zahtevka in njegove utemeljitve, tako da se tožena stranka lahko na podlagi teh podatkov odloči, ali bo zahtevku ugovarjala ali ne.

(14) V zvezi s tem bi morala biti tožeča stranka obvezana, da priloži opis dokazov, ki podpirajo zahtevek. V ta namen bi moral obrazec za vlogo vsebovati kar se da izčrpen seznam vrst dokazov, ki se običajno predložijo v podporo denarnim zahtevkom.

[...]

(29) Ker ciljev te uredbe, in sicer oblikovanja enotnega in učinkovitega mehanizma za izterjavo nespornih denarnih zahtevkov v celotni Evropski uniji, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker te cilje zaradi obsega in učinkov te uredbe lažje doseže Skupnost, Skupnost lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenih ciljev.“

8 Člen 1(a) te uredbe določa:

„Namen te uredbe je:

(a) z uvedbo postopka za evropski plačilni nalog poenostaviti, pospešiti in zmanjšati stroške sodnih postopkov v čezmejnih zadevah v zvezi z nespornimi denarnimi zahtevki“.

9 Člen 2(1) Uredbe št. 1896/2006 določa:

„Ta uredba se uporablja v čezmejnih civilnih in gospodarskih zadevah, ne glede na vrsto sodišča. [...]“

10 Člen 3(1) te uredbe določa:

„V tej uredbi pomeni čezmejna zadeva zadevo, v kateri ima vsaj ena od strank stalno ali običajno prebivališče v državi članici, ki ni država članica, pred katere sodiščem poteka postopek.“

11 Člen 5 navedene uredbe določa:

„V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[...]

3) ‚sodišče‘ pomeni vsak organ države članice, ki je pristojen za evropske plačilne naloge ali za katere koli druge z njimi povezane zadeve;

4) ‚sodišče izvora‘ pomeni sodišče, ki izda evropski plačilni nalog.“

12 Člen 7 iste uredbe določa:

„1. Vloga za evropski plačilni nalog se predloži na standardnem obrazcu A, kot je določen v Prilogi I.

2. V vlogi se navede:

(a) imena in naslove strank ter po potrebi njihovih zastopnikov in sodišča, ki mu je vloga predložena;

(b) znesek zahtevka, vključno z glavnico in z morebitnimi obrestmi, pogodbenimi kaznimi in stroški;

(c) če se zahtevajo obresti, obrestna mera in obdobje, za katerega se obresti zahtevajo, razen če se po pravu države članice izvora zakonite obresti avtomatično prištejejo k glavnici;

(d) temelj zahtevka, vključno z opisom okoliščin, ki se uveljavljajo kot podlaga za zahtevek in po potrebi za zahtevane obresti;

(e) opis dokazov v podporo zahtevku;

(f) podlaga za pristojnost;

in

(g) čezmejna narava zadeve v smislu člena 3.

[...]“

13 Člen 8 Uredbe št. 1896/2006 določa:

„Sodišče, ki mu je predložena vloga za evropski plačilni nalog, kakor hitro je to mogoče, na podlagi obrazca za vlogo preuči, ali so izpolnjene zahteve iz členov 2, 3, 4, 6 in 7 ter ali se zdi, da je zahtevek utemeljen. Ta preučitev se lahko opravi v obliki avtomatiziranega postopka.“

14 Člen 9 te uredbe določa:

„1. Če zahteve iz člena 7 niso izpolnjene, razen če je zahtevek očitno neutemeljen ali je vloga nedopustna, sodišče tožeci stranki da možnost, da vlogo dopolni ali popravi. Sodišče uporabi standardni obrazec B, kot je določen v Prilogi II.

2. Kadar sodišče tožečo stranko pozove, da vlogo dopolni ali popravi, določi rok, ki se sodišču v takih okoliščinah zdi ustrezen. Sodišče lahko rok po lastni presoji podaljša.“

15 Člen 12 navedene uredbe, naslovljen „Izdaja evropskega plačilnega naloga“, določa:

„1. Če so izpolnjene zahteve iz člena 8, sodišče, kakor hitro je to mogoče in načeloma v 30 dneh od predložitve vloge, izda evropski plačilni nalog na standardnem obrazcu E, kot je določen v Prilogi V.

V rok 30 dni se ne všteva čas, ki ga je tožeča stranka potrebovala za dopolnitev, popravek ali spremembo vloge.

2. Evropski plačilni nalog se izda skupaj s kopijo obrazca za vlogo. Evropski plačilni nalog pa ne vsebuje podatkov iz Dodatkov 1 in 2 k standardnemu obrazcu A, ki jih je predložila tožeča stranka.

3. V evropskem plačilnem nalogu se toženo stranko pouči o možnosti, da:

(a) tožeči stranki plača znesek iz naloga;

ali

(b) v roku 30 dni po dnevu, ko mu je bil nalog vročen, pošlje ugovor na sodišče izvora.

4. Z evropskim plačilnim nalogom se tožena stranka obvesti, da:

(a) je bil nalog izdan izključno na podlagi podatkov, ki jih je navedla tožeča stranka in jih sodišče ni preverjalo;

(b) bo nalog postal izvršljiv, razen v primeru, da je bil na sodišču vložen ugovor v skladu s členom 16;

(c) se v primeru, da je bil vložen ugovor, postopek nadaljuje pred pristojnimi sodišči države članice izvora v skladu s pravili običajnega civilnega postopka, razen če tožeča stranka ni izrecno zahtevala, da se postopek v takem primeru zaključi.

5. Sodišče zagotovi, da se nalog toženi stranki vroči v skladu z nacionalnim pravom na način, ki izpolnjuje minimalne standarde iz členov 13, 14 in 15.“

16 Člen 16 iste uredbe določa:

„1. Tožena stranka lahko vloži ugovor zoper evropski plačilni nalog pri sodišču izvora na standardnem obrazcu F, kot je določen v Prilogi VI, ki ga prejme skupaj z evropskim plačilnim nalogom.

2. Ugovor se pošlje v 30 dneh od vročitve naloga toženi stranki.

3. Tožena stranka v ugovoru zgolj izjavi, da ugovarja zahtevku, brez navedbe razlogov za ugovor.

[...]“

17 V točki 11 standardnega obrazca A v Prilogi I k Uredbi št. 1896/2006 je navedeno, da se lahko priložijo dodatne izjave in dopolnilne informacije, če je to potrebno.

Špansko pravo

- 18 Triindvajseta končna določba Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil (zakon 1/2000 o zakoniku o civilnem postopku) z dne 7. januarja 2000 (BOE št. 7 z dne 8. januarja 2000, str. 575) (v nadaljevanju: LEC), ki uvaja ukrepe za izvajanje Uredbe št. 1896/2006 v Španiji, v odstavkih 2 in 11 določa:

„2. Vloga za evropski plačilni nalog se predloži na standardnem obrazcu A, kot je določen v Prilogi I k Uredbi (ES) št. 1896/2006, ne da bi bilo treba priložiti kakršno koli dokumentacijo, če pa se ta priloži, bo razglašena za nedopustno.

[...]

11. Za procesna vprašanja, ki z Uredbo št. 1896/2006 niso urejena glede izdaje evropskega plačilnega naloga, veljajo določbe [LEC] o postopku izdaje plačilnega naloga.“

- 19 Člen 815(4) LEC določa:

„Če uveljavljana terjatev temelji na pogodbi med podjetjem oziroma prodajalcem ali ponudnikom in potrošnikom ali uporabnikom, Letrado de la Administración de Justicia pred izdajo naloga obvesti sodišče, da lahko to ugotovi morebitno nepoštenost določila, ki je podlaga za vlogo ali na podlagi katerega je bil določen dolgovani znesek.

Sodišče po uradni dolžnosti preuči, ali je mogoče katero od določil, ki je podlaga za vlogo ali na podlagi katerega je bil določen dolgovani znesek, opredeliti kot nepošteno. Če presodi, da je katero od določil mogoče opredeliti kot nepošteno, v petih dneh zasliši stranke. Po njihovem zaslišanju ustrezno odloči s sklepom v naslednjih petih dneh. Za navedeni postopek posredovanje odvetnika oziroma pooblaščenca ni obvezno.

Če se ugotovi, da je katero od pogodbenih določil nepošteno, se v izdanem sklepu določijo posledice te ugotovitve ter se sklene, da je zahtevek nedopusten ali pa da se postopek nadaljuje brez uporabe določil, ki se štejejo za nepoštena.

Če sodišče meni, da nepoštenih določil ni, to ugotovi v sklepu, sodni tajnik pa nato dolžniku pošlje zahtevo za plačilo v skladu z določbami odstavka 1.

Zoper izdani sklep se je v vsakem primeru mogoče pritožiti neposredno.“

Spora o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

Zadeva C-453/18

- 20 Družba Bondora je s potrošnikom, C. V. C., sklenila posojilno pogodbo za znesek 755,27 EUR. Ta družba je 21. marca 2018 pri predložitvenemu sodišču vložila vlogo za izdajo evropskega plačilnega naloga proti C. V. C.
- 21 Ker je predložitveno sodišče menilo, da terjatev temelji na posojilni pogodbi, sklenjeni med prodajalcem ali ponudnikom in potrošnikom, je v skladu s členom 815(4) LEC od družbe Bondora zahtevalo, naj v utemeljitev terjatve predloži dokumente, ki ustrezajo dokaznim sredstvom, navedenim v točki 10 standardnega obrazca A, in sicer posojilno pogodbo in določitev zneska terjatve, da bi lahko preverilo morebitno nepoštenost pogodbenih pogojev iz te pogodbe.

- 22 Družba Bondora navedenih dokumentov ni želela predložiti in je navedla, prvič, da v skladu s triindvajseto končno določbo, odstavek 2, LEC velja, da v primeru vloge za evropski plačilni nalog ni treba predložiti dokumentov v utemeljitev terjatve ter, drugič, da člena 8 in 12 Uredbe št. 1896/2006 ne vsebujeta nobene navedbe v zvezi s predložitvijo dokumentov za izdajo evropskega plačilnega naloga.
- 23 Predložitveno sodišče meni, da bi taka razlaga ureditve, navedene v prejšnji točki, lahko povzročila težave, če bi terjatev, katere znesek se zahteva, temeljila na potrošniški pogodbi. Družba upnica namreč vlogi za evropski plačilni nalog ni priložila dokumentov, ki so potrebni za to, da se v skladu s členom 815(4) LEC presodi morebitna nepoštenost pogoja, ki je podlaga za vlogo ali na podlagi katerega je bil dolgovani znesek določen. To sodišče pa poudarja, da je bila s členom 815(4) LEC v različici, ki se uporablja za dejansko stanje v postopku v glavni stvari, v špansko pravo prenesena sodna praksa Sodišča, ki se nanaša na Direktivo 93/13, zlasti sodbi z dne 14. junija 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349), in z dne 21. aprila 2016, Radlinger in Radlingerová (C-377/14, EU:C:2016:283), da bi lahko špansko sodišče po uradni dolžnosti preučilo domnevno nepoštenost pogodbenih pogojev, iz katerih izhajajo posojila.
- 24 V teh okoliščinah je Juzgado de Primera Instancia n°11 de Vigo (prvostopenjsko sodišče št. 11 v Vigo, Španija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali je treba člen 7(1) Direktive 93/13 in sodno prakso, ki jo razlaga, razlagati tako, da [ta določba] nasprotuje nacionalnemu predpisu, kot je triindvajseta končna določba [LEC], ki določa, da vlogi za evropski plačilni nalog ni treba priložiti nobene dokumentacije in da se ta dokumentacija ne dopusti niti, če bi bila predložena?
2. Ali je treba člen 7(2)(e) Uredbe št. 1896/2006 razlagati tako, da se z navedeno določbo [sodišču] ne preprečuje, da lahko od upnika zahteva, da predloži dokumentacijo, na katero opira svoj zahtevek iz naslova potrošniškega posojila, ki sta ga sklenila prodajalec ali ponudnik in potrošnik, če sodišče meni, da je preučitev dokumenta nujna za ugotavljanje morebitnega obstoja nepoštenih pogojev v pogodbi, ki sta jo podpisali stranki, in s tem izpolnitev določb Direktive 93/13 ter ravnanje v skladu s sodno prakso, ki jo razlaga?“

Zadeva C-494/18

- 25 Družba Bondora je z XY sklenila posojilno pogodbo za znesek 1.818,66 EUR. Ta družba je 17. maja 2018 pri predložitvenem sodišču vložila vlogo za izdajo evropskega plačilnega naloga proti XY.
- 26 Družba Bondora je na standardnem obrazcu A iz Priloge I k Uredbi št. 1896/2006 označila, da je XY potrošnik, in navedla, da ima posojilno pogodbo, na kateri temeljita ta zahtevek in določitev zneska terjatve.
- 27 Predložitveno sodišče je po ugotovitvi, da je ena od strank potrošnik, od družbe Bondora zahtevalo, naj izpolni točko 11 tega obrazca A, naslovljeno „Dodatne izjave in dopolnilne informacije“, ter naj navede razčlenitev zadevne terjatve in pogodbene pogoje v utemeljitev te terjatve.
- 28 Družba Bondora navedenih informacij ni želela predložiti in je trdila, da ji v skladu s členom 7(2) Uredbe št. 1896/2006 ni treba predložiti dodatnih dokazov v utemeljitev terjatve. V skladu s triindvajseto končno določbo, odstavek 2, LEC naj namreč v primeru vloge za evropski plačilni nalog ne bi bilo treba predložiti dokumentov v utemeljitev te terjatve. Ta družba je tudi navedla, da so druga sodišča že dopustila take vloge za plačilni nalog, ne da bi od nje zahtevala izpolnitev drugih zahtev.

- 29 Predložitveno sodišče ima pomisleke glede razlage Uredbe št. 1896/2006 ob upoštevanju varstva potrošnikov in sodne prakse Sodišča. Meni, da bi bila z izdajo evropskega plačilnega naloga brez preverjanja morebitnega obstoja nepoštenih pogojev po uradni dolžnosti lahko kršena zahteva glede varstva potrošnikov, ki je določena v členu 38 Listine v povezavi s členom 6(1) PEU.
- 30 Poleg tega člen 38 Listine, člen 6(1) PEU ter člen 6(1) in člen 7(1) Direktive 93/13 po mnenju tega sodišča ne nasprotujejo nacionalni določbi, kakršna je triindvajseta končna določba, odstavek 2, LEC, če sodišču omogoča, da se seznanijo z vsebino pogodbenih pogojev zadevne pogodbe, da bi lahko po uradni dolžnosti opravilo nadzor nad nepoštenimi pogoji.
- 31 Vendar predložitveno sodišče meni, da če bi razlaga Uredbe št. 1896/2006 omogočala, da se pri preverjanju, ali so bili določeni nepoštenih pogoji, ne sme zahtevati nobeno dodatno pojasnilo, bi bila ta uredba neveljavna zaradi kršitve člena 6(1) PEU in člena 38 Listine.
- 32 V teh okoliščinah je Juzgado de Primera Instancia n° 20 de Barcelona (prvostopenjsko sodišče št. 20 v Barceloni, Španija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. Ali je nacionalna zakonodaja, kot je odstavek [2] triindvajsete končne določbe [LEC], ki ne dovoli, da bi se predložili ali zahtevali niti pogodba niti razčlenitev dolga po postavkah v primeru zahtevka [za plačilo terjatve], pri katerem je tožena stranka potrošnik in obstajajo indici, da se morda terjajo zneski, ki temeljijo na nepoštenih pogojih, v skladu s členom 38 Listine, členom 6(1) [PEU] ter členom 6(1) in členom 7(1) Direktive 93/13?
  2. Ali je v skladu s členom 7(2)(d) Uredbe št. 1896/2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog, da se v primeru zahtevka za plačilo proti potrošniku zahteva, da tožeča stranka v točki 11 obrazca A, [ki je v Prilogi I k Uredbi št. 1896/2006], navede razčlenitev dolga, ki ga terja, po postavkah? Prav tako, ali je v skladu z navedeno določbo, če se zahteva, da se v tej isti točki 11 poleg glavnega predmeta pogodbe navede vsebina določil pogodbe, ki so podlaga za zahtevek proti potrošniku, da bi se presodila njihova nepoštenost?
  3. Če je odgovor na drugo vprašanje nikalen, ali je mogoče v skladu s trenutno ureditvijo v Uredbi št. 1896/2006 pred izdajo evropskega plačilnega naloga po uradni dolžnosti preveriti, ali se v potrošniški pogodbi uporabljajo nepoštenih pogoji in – če je tako – na podlagi katere določbe je to preverjanje mogoče izvesti?
  4. Če v skladu s trenutno ureditvijo v Uredbi št. 1896/2006 preverjanje obstoja nepoštenih pogojev po uradni dolžnosti pred izdajo evropskega plačilnega naloga ni mogoče, je Sodišče zaproseno, naj se izreče o veljavnosti navedene uredbe glede na člen 38 Listine in člen 6(1) [PEU].“

Postopek pred Sodiščem

- 33 S sklepom predsednika Sodišča z dne 6. septembra 2018 in s sklepom Sodišča z dne 18. junija 2019 sta bili zadevi C-453/18 in C-494/18 združeni.

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo in drugo vprašanje v zadevah C-453/18 in C-494/18 ter tretje vprašanje v zadevi C-494/18

- 34 Predložitveni sodišči želita s prvim in drugim vprašanjem v zadevah C-453/18 in C-494/18 ter s tretjim vprašanjem v zadevi C-494/18 v bistvu izvedeti, ali je treba člen 7(2)(d) in (e) Uredbe št. 1896/2006 ter člen 6(1) in člen 7(1) Direktive 93/13, kot jih razlaga Sodišče in ob upoštevanju člena 38 Listine, razlagati tako, da „sodišču“ v smislu navedene uredbe, ki odloča v okviru postopka za evropski plačilni

nalog, omogočajo, da od upnika zahteva dodatne informacije v zvezi s pogodbenimi pogoji, navedenimi v utemeljitev zadevne terjatve, da bi opravilo nadzor nad morebitno nepoštenostjo teh pogojev po uradni dolžnosti, in da zato nasprotujejo nacionalni zakonodaji, v skladu s katero se dodatni dokumenti, predloženi s tem namenom, štejejo za nedopustne.

- 35 Najprej je treba navesti, da se v skladu s členom 2(1) Uredbe št. 1896/2006 ta uredba uporablja v čezmejnih zadevah. V skladu s členom 3(1) navedene uredbe je zadeva čezmejna, če ima vsaj ena od strank stalno ali običajno prebivališče v državi članici, ki ni država članica, pred sodiščem katere poteka postopek. V obravnavanem primeru je s pridržkom preverjanj, ki jih morata opraviti predložitveni sodišči, iz elementov iz spisa, ki je bil predložen Sodišču, razvidno, da je Bondora družba s statutarnim sedežem v Estoniji. Zato se Uredba št. 1896/2006 uporablja.
- 36 Na prvem mestu je treba navesti, kot je razvidno iz člena 1 Uredbe št. 1896/2006 v povezavi z uvodnima izjavama 9 in 29 te uredbe, da je njen namen poenostaviti, pospešiti in zmanjšati stroške sodnih postopkov v čezmejnih zadevah v zvezi z nespornimi denarnimi terjatvami z uvedbo postopka za evropski plačilni nalog.
- 37 Prav zaradi zagotovitve uresničevanja cilja hitrosti in enotnosti v navedenem postopku se vloga za evropski plačilni nalog predloži na standardnem obrazcu A iz Priloge I k Uredbi št. 1896/2006 v skladu s členom 7 te uredbe, v odstavku 2 katerega so naštetih elementi, ki jih mora ta vloga vsebovati. Natančneje, člen 7(2)(d) in (e) Uredbe št. 1896/2006 določa, da se v vlogi za plačilni nalog navede temelj zahtevka, vključno z opisom okoliščin, ki se uveljavljajo kot podlaga za terjatev in po potrebi za zahtevane obresti, ter opis dokazov v utemeljitev terjatve.
- 38 V skladu s členom 8 te uredbe sodišče, ki mu je vloga za plačilni nalog predložena, na podlagi navedenega obrazca A čim prej preuči, ali so izpolnjene zahteve – med drugim – iz člena 7 Uredbe št. 1896/2006 in ali se zdi, da je zahtev utemeljen. V takem primeru izda evropski plačilni nalog v skladu s členom 12 navedene uredbe. Če pogoji iz tega člena 7 niso izpolnjeni, navedeno sodišče tožeči stranki v skladu s členom 9(1) Uredbe št. 1896/2006 omogoči, da vlogo dopolni ali popravi, in sicer z uporabo standardnega obrazca B iz Priloge II.
- 39 Na drugem mestu je treba ugotoviti, ali za sodišče, ki mu je bila predložena navedena vloga za plačilni nalog, v okviru takega postopka za izdajo evropskega plačilnega naloga veljajo zahteve iz člena 6(1) in člena 7(1) Direktive 93/13, kot jih razlaga Sodišče in v povezavi s členom 38 Listine.
- 40 V zvezi s tem je treba opozoriti, prvič, da sistem varstva, ki ga uvaja Direktiva 93/13, temelji na pojmovanju, da je potrošnik v razmerju do prodajalca ali ponudnika v podrejenem položaju glede pogajalske moči in ravni obveščenosti, zaradi česar privoli v pogoje, ki jih je prej sestavil prodajalec ali ponudnik, ne da bi imel možnost vplivati na njihovo vsebino (sodba z dne 27. februarja 2014, Pohotovost, C-470/12, EU:C:2014:101, točka 39 in navedena sodna praksa). Poleg tega člen 38 Listine določa, da politike Unije zagotavljajo visoko raven varstva potrošnikov. Ta zahteva velja za izvajanje Direktive 93/13 (sodba z dne 27. februarja 2014, Pohotovost, C-470/12, EU:C:2014:101, točka 52).
- 41 Drugič, države članice v skladu s členom 6(1) Direktive 93/13 določijo, da nepošteni pogoji, uporabljeni v pogodbi, ki jo s potrošnikom sklene prodajalec ali ponudnik, kakor je določeno z nacionalnim pravom, niso zavezujoči za potrošnika.
- 42 Tretjič, glede na naravo in pomen javnega interesa, na katerem temelji varstvo potrošnikov, Direktiva 93/13 – kot izhaja iz njenega člena 7(1) v povezavi z njeno štiriindvajseto uvodno izjavo – državam članicam nalaga, da zagotovijo ustrezna in učinkovita sredstva za preprečevanje nadaljnje uporabe nepoštenih pogojev v pogodbah, ki jih s potrošniki sklenejo prodajalci ali ponudniki (sodba z dne 13. septembra 2018, Profi Credit Polska, C-176/17, EU:C:2018:711, točka 40 in navedena sodna praksa).

- 43 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča mora namreč nacionalno sodišče po uradni dolžnosti presoditi o nepoštenosti pogodbenega pogoja, ki spada na področje uporabe Direktive 93/13, in tako izravnati neravnotežje med potrošnikom in prodajalcem ali ponudnikom, če ima to sodišče pravne in dejanske elemente, ki so za to potrebni (sodbi z dne 4. junija 2009, Pannon GSM, C-243/08, EU:C:2009:350, točka 32, in z dne 13. septembra 2018, Profi Credit Polska, C-176/17, EU:C:2018:711, točka 42 in navedena sodna praksa).
- 44 V zvezi s tem je treba poudariti, da je Sodišče v okviru nacionalnih postopkov za izdajo plačilnega naloga razsodilo, da člen 7(1) Direktive 93/13 nasprotuje nacionalni ureditvi, ki dopušča izdajo plačilnega naloga, kadar sodišče, ki odloča o predlogu za izdajo plačilnega naloga, ni pristojno za preizkus morebitne nepoštenosti pogojev te pogodbe, če na podlagi podrobnih pravil za izvajanje pravice do vložitve ugovora zoper ta plačilni nalog ni mogoče zagotoviti spoštovanja pravic, ki jih ima potrošnik na podlagi te direktive (glej v tem smislu sodbo z dne 13. septembra 2018, Profi Credit Polska, C-176/17, EU:C:2018:711, točka 71, in sklep z dne 28. novembra 2018, PKO Bank Polski, C-632/17, EU:C:2018:963, točka 49).
- 45 Sodišče je tako štelo, da mora sodišče, ki odloča o predlogu za izdajo plačilnega naloga, ugotoviti, ali podrobna pravila postopka z ugovorom, ki jih določa nacionalna zakonodaja, ne povzročijo nezanemarljivega tveganja, da zadevni potrošniki ne bodo vložili zahtevanega ugovora (glej v tem smislu sodbo z dne 13. septembra 2018, Profi Credit Polska, C-176/17, EU:C:2018:711, točka 61 in navedena sodna praksa).
- 46 Te zahteve veljajo tudi, kadar „sodišče“ v smislu Uredbe št. 1896/2006 odloča o vlogi za evropski plačilni nalog v smislu navedene uredbe.
- 47 Zato je treba ugotoviti, ali Uredba št. 1896/2006 sodišču, ki odloča o vlogi za evropski plačilni nalog, omogoča, da od upnika – za to, da bi po uradni dolžnosti opravilo preizkus morebitne nepoštenosti pogodbenih pogojev v skladu z zahtevami, ki izhajajo iz člena 6(1) in člena 7(1) Direktive 93/13 – zahteva dodatne informacije v zvezi s pogodbenimi pogoji, na katere se sklicuje v utemeljitev svoje terjatve.
- 48 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da člen 7(2) Uredbe št. 1896/2006 sicer izčrpno ureja pogoje, ki jih mora izpolnjevati vloga za evropski plačilni nalog (sodba z dne 13. decembra 2012, Szyrocka, C-215/11, EU:C:2012:794, točka 32), vendar mora tožeča stranka v skladu s členom 7(1) te uredbe pri predložitvi take vloge za plačilni nalog vseeno uporabiti tudi standardni obrazec A iz Priloge I k navedeni uredbi. Iz točke 10 obrazca A pa je razvidno, da ima tožeča stranka možnost navesti in opisati vrsto razpoložljivih dokazov, vključno z dokumentarnimi dokazili, iz točke 11 tega obrazca pa izhaja, da je dopolnilne informacije mogoče dodati k tistim, ki se izrecno zahtevajo v prejšnjih točkah navedenega obrazca, tako da ta omogoča predložitev dopolnilnih informacij v zvezi s pogodbenimi pogoji, navedenimi v utemeljitev terjatve, kar vključuje med drugim predložitev celotne pogodbe ali njene kopije.
- 49 Poleg tega člen 9(1) Uredbe št. 1896/2006 določa, da lahko sodišče, ki odloča o navedeni vlogi, upniku da možnost, da dopolni ali popravi informacije, ki so bile predložene na podlagi člena 7 Uredbe št. 1896/2006, pri čemer uporabi standardni obrazec B iz Priloge II k tej uredbi.
- 50 Iz tega izhaja, da mora sodišče, ki odloča o vlogi, imeti možnost, da na podlagi člena 7(1) in člena 9(1) Uredbe št. 1896/2006 od upnika zahteva dodatne informacije v zvezi s pogodbenimi pogoji, navedenimi v utemeljitev njegove terjatve, kot je predložitev celotne pogodbe ali njene kopije, da bi lahko preučilo morebitno nepoštenost takih pogojev v skladu s členom 6(1) in členom 7(1) Direktive 93/13 (glej v tem smislu sodbo z dne 6. septembra 2018, Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, točki 44 in 50).
- 51 Drugačna razlaga člena 7(2)(d) in (e) Uredbe št. 1896/2006 bi lahko upnikom omogočila, da obidejo zahteve, ki izhajajo iz Direktive 93/13 in člena 38 Listine.

- 52 Poudariti je še treba, da se okoliščina, da nacionalno sodišče od tožeče stranke zahteva, naj predloži vsebino dokumenta ali dokumentov, ki pomenijo podlago za njen zahtevek, umešča zgolj v dokazni okvir postopka, saj je namen te zahteve zgolj to, da se je mogoče prepričati, da ima tožba podlago, tako da ni v nasprotju z načelom dispozitivnosti (glej po analogiji sodbo z dne 7. novembra 2019, Profi Credit Polska, C-419/18 in C-483/18, EU:C:2019:930, točka 68).
- 53 Zato člen 7(2)(d) in (e) Uredbe št. 1896/2006 v povezavi s členom 6(1) in členom 7(1) Direktive 93/13, kot jih razlaga Sodišče in ob upoštevanju člena 38 Listine, nasprotuje nacionalni ureditvi, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, v skladu s katero se dodatni dokumenti, priloženi obrazcu A iz Priloge I k Uredbi št. 1896/2006, kot je kopija zadevne pogodbe, štejejo za nedopustne.
- 54 Ob upoštevanju vseh navedenih preudarkov je treba na prvo in drugo vprašanje v zadevah C-453/18 in C-494/18 ter na tretje vprašanje v zadevi C-494/18 odgovoriti, da je treba člen 7(2)(d) in (e) Uredbe št. 1896/2006 ter člen 6(1) in člen 7(1) Direktive 93/13, kot jih razlaga Sodišče in ob upoštevanju člena 38 Listine, razlagati tako, da „sodišču“ v smislu navedene uredbe, ki odloča v okviru postopka za evropski plačilni nalog, omogočajo, da od upnika zahteva dodatne informacije v zvezi s pogodbenimi pogoji, navedenimi v utemeljitev zadevne terjatve, da bi opravilo nadzor nad morebitno nepoštenostjo teh pogojev po uradni dolžnosti, in da zato nasprotujejo nacionalni zakonodaji, v skladu s katero se dodatni dokumenti, predloženi s tem namenom, štejejo za nedopustne.

Četrto vprašanje v zadevi C-494/18

- 55 Glede na odgovor na prvo in drugo vprašanje v zadevah C-453/18 in C-494/18 ter na tretje vprašanje v zadevi C-494/18 na to četrto vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

- 56 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški navedenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člen 7(2)(d) in (e) Uredbe (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog ter člen 6(1) in člen 7(1) Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nepoštenih pogojih v potrošniških pogodbah, kot jih razlaga Sodišče in ob upoštevanju člena 38 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, je treba razlagati tako, da „sodišču“ v smislu navedene uredbe, ki odloča v okviru postopka za evropski plačilni nalog, omogočajo, da od upnika zahteva dodatne informacije v zvezi s pogodbenimi pogoji, navedenimi v utemeljitev zadevne terjatve, da bi opravilo nadzor nad morebitno nepoštenostjo teh pogojev po uradni dolžnosti, in da zato nasprotujejo nacionalni zakonodaji, v skladu s katero se dodatni dokumenti, predloženi s tem namenom, štejejo za nedopustne.

Podpisi